

RAPPORT

Trafikverkets myndighetsmål och handlingsplan för klimatanpassning

2020-2022

Trafikverket

Postadress: Trafikverket, 781 89 Borlänge

E-post: trafikverket@trafikverket.se

Telefon: 0771-921 921

Dokumenttitel: Trafikverkets myndighetsmål och handlingsplan för klimatanpassning 2020-2022

Författare: Markus Lundkvist

Dokumentdatum: 2020-02-20

Ärendenummer: TRV 2020/19365

Version: 1.0

Kontaktperson: Markus Lundkvist

Publikationsnummer: 2020:075

Innehåll

INLEDNING	4
MYNDIGHETSMÅL	5
Myndighetsmål 1.....	5
Myndighetsmål 2.....	5
Myndighetsmål 3.....	6
HANDLINGSPLAN	6

Inledning

Sedan 2019 gäller förordning (2018:1428) om myndigheters klimatanpassningsarbete för Trafikverket. Förordningen anger:

Skyldighet att arbeta med klimatanpassning

4 § En myndighet som anges i 1 § ska inom sitt ansvarsområde och inom ramen för sina uppdrag initiera, stödja och utvärdera arbetet med klimatanpassning. Om myndigheten förvaltar eller underhåller statlig egendom, ska myndigheten också anpassa den verksamheten till ett förändrat klimat.

Klimat- och sårbarhetsanalys

6 § Arbetet med klimatanpassning ska omfatta att klimatförändringens påverkan på myndighetens verksamhet utreds i en klimat- och sårbarhetsanalys.

Analysen ska hållas aktuell genom att den ses över och uppdateras vid väsentliga förändringar i verksamheten eller minst vart femte år. Analysen ska identifiera bestämmelser i lagar och andra författningar som påverkar myndighetens arbete med klimatanpassning.

7 § Klimat- och sårbarhetsanalysen ska ligga till grund för klimatanpassningsarbetets inriktning och utformning enligt 8-10 §§.

Myndighetsmål för klimatanpassning

8 § Myndigheten ska ta fram aktuella myndighetsmål för sitt arbete med klimatanpassning. Om myndigheten förvaltar och underhåller statlig egendom, ska myndigheten också ta fram myndighetsmål för den verksamhetens anpassning till ett förändrat klimat.

9 § Myndighetsmålen ska

- 1. bidra till att regeringen når sina mål för klimatanpassning, och*
- 2. vara mätbara i den mån som det är praktiskt möjligt.*

Handlingsplan, ansvarsfördelning och rutiner

10 § Myndigheten ska

- 1. ha en handlingsplan för arbetet med att nå myndighetsmålen enligt 8 §,*
- 2. dokumentera, följa upp och redovisa arbetet med att följa handlingsplanen och nå myndighetsmålen i syfte att fortlöpande förbättra arbetet, och*
- 3. uppdatera handlingsplanen vid väsentliga förändringar i verksamheten eller minst vart femte år.*

Resurser, tillvägagångssätt, tidsramar och ansvarsfördelning som gäller för arbetet ska framgå av handlingsplanen.

Förordningen tydliggör att Trafikverket ska klimatanpassa sin verksamhet. För att klimatanpassa behöver Trafikverket analysera klimatförändringens påverkan på vägar och järnvägar man förvaltar och underhåller. Denna analys ska vara ett underlag för arbetet med att ta fram myndighetsmål inom klimatanpassningsarbetet. Myndighetsmålen ska bidra till att regeringen når sina mål för klimatanpassning och de ska vara mätbara i den mån som det är praktiskt möjligt. För att nå myndighetsmålen ska en handlingsplan tas fram. Resurser, tillvägagångssätt, tidsramar och ansvarsfördelning som gäller för arbetet med att nå myndighetsmålen ska framgå av handlingsplanen.

Trafikverket har tidigare tagit fram en klimat- och sårbarhetsanalys. Här beskrivs myndighetsmål och handlingsplanen för att nå dessa.

Myndighetsmål

Utifrån klimat- och sårbarhetsanalysens resultat, Trafikverkets tidigare arbete med klimatanpassning och förordning (2018:1428) om myndigheters klimatanpassningsarbete identifieras och motiveras tre myndighetsmål.

Myndighetsmål 1

Trafikverkets klimatanpassning vid byggande, drift och underhåll av vägar och järnvägar är kostnadseffektiv

Klimatförändringarna kommer att ha stor och diversifierad påverkan på de vägar och järnvägar Trafikverket förvaltar och underhåller. Trafikverkets klimat- och sårbarhetsanalys lyfter fram både risker och möjligheter. Vad gäller risker bedöms det inte möjligt för Trafikverket att helt eliminera den negativa påverkan från klimatförändringarna. Det är därför rimligt att Trafikverket på ett riskbaserat och kostnadseffektivt sätt finansierar åtgärder som effektivt minimerar negativa effekter av klimatförändringen. Myndighetsmålet ligger också tydligt i linje med ett önskat läge som uttryckts i Trafikverkets strategi för klimatanpassning¹:

Klimatrelaterade risker identifieras, analyseras och reduceras fortlöpande som en integrerad del i underhåll, nybyggnad och ombyggnad av vägar och järnvägar.

Myndighetsmål 2

Trafikverkets personal har god kunskap om klimatförändringar och klimatanpassning

Sedan tidigare är det känt att Trafikverkets verksamhet och de vägar och järnvägar myndigheten förvaltar i ökad grad kommer att påverkas av olika klimatberoende

¹ Trafikverket, 2014: [Trafikverkets strategi för klimatanpassning](#). Rapport. 8 sidor.

händelsetyper och förhållanden. Myndighetens första klimat- och sårbarhetsanalys understryker detta. Samtidigt förstärker förordning (2018:1428) om myndigheters klimatanpassningsarbete vikten av att Trafikverket arbetar med klimatanpassning inom sitt ansvarsområde. Det bedöms därför som nödvändigt med intern kunskapsspridning om klimatförändringar som påverkar vägar och järnvägar samt vilka anpassningsåtgärder som är möjliga. Med ökad kunskap om klimatförändringar och klimatanpassning bör Trafikverket vara bättre rustat att möta framtiden.

Myndighetsmål 3

Trafikverkets klimatanpassningsarbete har kontinuitet

Trafikverket tog under 2014 fram en strategi för klimatanpassning som följdes av två handlingsplaner, den första för åren 2016-2017 och den andra för åren 2018-2019. Båda handlingsplanerna har bestått av aktiviteter som baserades på önskade lägen i strategin för klimatanpassning. Aktiviteterna i handlingsplanerna har presenterats i rapportering av ett regeringsuppdrag om Trafikverkets arbete med klimatanpassning².

Sedan beskedet kom 2018 om förordning (2018:1428) om myndigheters klimatanpassningsarbete har Trafikverket insett att man behöver göra en ny handlingsplan i linje med förordningen. Klimat- och sårbarhetsanalysen med efterföljande identifiering av myndighetsmål innebär till viss del en ny inriktning i Trafikverkets klimatanpassningsarbete. Samtidigt är det nödvändigt att tillvarata resultat och erfarenheter från de aktiviteter som ingått i handlingsplanen för 2018-2019.

Handlingsplan

Ansvar för arbete med klimatanpassning på Trafikverket ligger på Avdelningen för nationell planering, Verksamhetsområde Planering. Ansvar för arbetet med att nå samtliga myndighetsmål ligger på enheten för nationell samhällsplanering. För samtliga myndighetsmål kommer personal i andra delar av Trafikverkets organisation att involveras.

Nedan beskrivs kortfattat tillvägagångssätt samt tidsram och bedömd resursåtgång för respektive myndighetsmål. Handlingsplanen kan komma att uppdateras under planperioden 2020-2022.

Trafikverkets klimatanpassning vid byggande, drift och underhåll av vägar och järnvägar är kostnadseffektiv

Ett arbetssätt för riskbaserad och kostnadseffektiv klimatanpassning tas fram. Med hjälp av fallstudier utvecklas en metod som inbegriper olika händelsetyper och förhållanden som kan påverka infrastrukturen. Arbetssättet beskrivs i en vägledning som också anger

² Trafikverket, 2018: [Rapport. Regeringsuppdrag om Trafikverkets klimatanpassningsarbete](#). Rapport. 42 sidor.

lämpliga informationskällor som stöd för analysen. Implementering av arbetssättet initieras.

Tidsram: 2020-2022

Resurser: 2000 timmar

Trafikverkets personal har god kunskap om klimatförändringar och klimatanpassning

Baserat på Trafikverkets klimat- och sårbarhetsanalys tas en presentation och ett dokument fram med information om klimatförändringens påverkan på vägar och järnvägar samt därtill hörande klimatanpassning. Målgruppen är Trafikverkets personal. Ett fokus i det framtagna materialet ligger på händelsetyper och förhållanden som förväntas orsaka ökade problem och kostnader i framtiden.

Tidsram: 2020

Resurser: 160 timmar

Trafikverkets klimatanpassningsarbete har kontinuitet

Trafikverkets handlingsplan för 2018-2019 revideras i syfte att pröva om aktiviteter ska införlivas i handlingsplan för 2020-2022. Eventuella behov av nya aktiviteter med ursprung i aktiviteter i handlingsplan 2018-2019 identifieras.

Tidsram: 2020-2022

Resurser: 400 timmar

TRAFIKVERKET

Trafikverket, 781 89 Borlänge. Besöksadress: Röda vägen 1.
Telefon: 0771-921 921, Texttelefon: 020-600 650

www.trafikverket.se